

1. Strateegia meetme nimetus

Meede 1 Kogukondade toetamine

2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus

Tegevuspiirkond on eelmise strateegiaperioodi vältel jõudsalt arenenud, mida kinnitab ka ligikaudu veerandi võrra kasvanud noorepoolne elanikkond. Juurde on rajatud mitmeid elamupiirkondi, kaasnevat taristut ja avalikke teenuseid (lasteaiaid, koolid jms). Tegevuspiirkonna omavalitsused on tulukad, olles võimelised suuremahulisteks investeeringuteks.

Teisalt on elanikkonna kasv olnud kiirem kogukondade arengust, mille kujunemine on pikaajaline protsess. Samuti pole hiljuti piirkonda kolinute vahel jõudnud tekkida püsivamaid sidemeid. Kuna elanikke on palju (enam kui 47 tuhat), on vaja rohkesti mitmesuguseid vaba aja veetmise võimalusi jms. Kõigeaegselt ei suuda omavalitsused toime tulla, samuti tunnetavad kogukonnad ise paremini, mida neil enim tarvis on. Seetõttu on otstarbekas toetada kogukondi vajalike investeeringute tegemisel.

Kiire arendustegevus on lisaks teatavatele puudujääkidele elukeskkonnas ja kogukondades toonud kaasa kartuse looduskeskkonna kahjustumise osas. Seetõttu on vajalik võimaldada kogukondadele looduskeskkonna seisundit parandavaid tegevusi.

Uue teemana on tõusetunud siseturvalisus ja kriisideks valmisolek. On loomulik, et riigil ja omavalitsustel on olemas vajalikud plaanid, kuid ka kogukonnad ise peavad suutma toime tulla.

3. Strateegia meetme eesmärk

Piirkonnas on võimalusterohke ja turvaline elukeskkond

4. Toetatavad valdkonnad ja tegevused

- Investeeringud avalikku ruumi ning avalikuks kasutuseks mõeldud ehitistesse, rajatistesse, taristusse, sisustusse ja seadmetesse, sh keskkonnasäästlikesse lahendustesse
- Investeeringuga seotud järelevalvetegevused
- Investeeringut ette valmistavad tegevused, kui investeering viiakse ellu sama projekti raames ja ettevalmistava tegevuse maht ei ületa 10% projekti kogumaksumusest (Regionaalministri määruses nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine“ § 24 lõige 2 punkt 1 sätestatud tegevused)
- Investeeringud looduskeskkonna säilitamiseks ja parandamiseks

- Kohapealsete vaba aja veetmise võimaluste (huviringid, sporditegevus jms) loomine või arendamine (investeeringud põhivarasse ja väikevahenditesse)
- Siseturvalisuse tõstmine, sh kogukondade kriisideks valmisoleku tagamine (investeeringud)

Abikõlblikud on eelarveprojekti kavandatud toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud kulud, sealhulgas EAFRD toetuse abil elluviidava tegevuse komisjoni rakendusmääruses (EL) 2022/129 sätestatud nõuete kohaseks tähistamiseks kasutatava sümboli ja teavitustegevuse maksumus, mis on sihtotstarbelised, mõistlikud, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks.

5. Mittetoetatavad tegevused ja kulud:

- Regionaalministri määruse nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine“ § 25 lõigetes 2 ja 3 välja toodud kulud;
- Investeeringut ette valmistavad tegevused, kui need viiakse ellu eraldiseisva projektina;
- Kinnistu ost;
- Vabatahtliku töö arvestamine omafinantseeringuna;
- Projektijuhtimine;
- Väljaspool kohaliku tegevusrühma tegevuspiirkonda teostatavad investeeringud.

6. Toetuse saajad

Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas tegutsevad:

- Kolmanda sektori organisatsioonid (mittetulundusühingud, sihtasutused)
- Kohalikud omavalitsused

7. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

Nõuded toetuse taotlejale:

- Toetuse taotleja ja toetuse saaja on tegevusrühma tegevuspiirkonnas tegutsev kohalik omavalitsus, mittetulundusühing või sihtasutus, kes vastab regionaalministri määruse nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine“ § 23 ja § 24 välja toodud nõuetele;

Nõuded toetuse saajale:

- Projektitoetuse saaja kohustused tulenevad regionaalministri määruse nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine“ § 33 ja § 34 sätestatust;
- Projekti tegevused tuleb ellu viia Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas või peab see olema suunatud piirkonna hüvanguks;
- Investeeringu puhul tuleb taotluses täiendavalt põhjendada selle kestlikkust, kui toetuse summa ületab 10 000 eurot;
- Toetuse saaja kohustub projekti elluviimist alustama hiljemalt 9 kuu jooksul ja projekt tuleb ellu viia kuni kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäevast;
- Toetuse saaja kohustub projektitoetusega ehitatava objekti või soetatava objekti võtma sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Projektitaotlusega esitatavad dokumendid:

1. Vormikohane projektitoetuse avaldus e-PRIA-s;
2. Projekti eelarve / kalkulatsioon projekti vormil kus planeeritud kulud on sihtotstarbelised, mõistlikud, majanduslikult soodsaimad, üksikasjalikult kirjeldatud ja vajalikud projektitoetuse eesmärgi saavutamiseks;
3. Hinnapakumised, mis vastavad regionaalministri määruse nr 29 „LEADERi kohaliku arengu strateegia 2023–2027 rakendamine“ § 26 välja toodud nõuetele;
4. Ehitise puhul väljavõtte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui ehitusprojekt on nõutav ehitusseadustikus sätestatud tingimustel ja korras ning kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks;
5. Soovituslikult ehitise kohta ehitusluba või ehitusteatis, juhul kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt;
6. Kohaliku omavalitsuse kinnituskiri või projekteerimistingimused, mis tõendab kavandatava tegevuse vastavust ehitusseadustikule ja omavalitsuse õigusaktidele. Kinnituskirjaga tõendab omavalitsus takistuste puudumist vastava loa väljastamise kohta projekti positiivse toetusotsuse korral;
7. Ehitustegevuse projekti puhul objekti (ehitis ja selle alune maa) kasutamist või omandit tõendav dokument (pikaajaliseks kasutamiseks kirjalik leping või hoonestusõigus, kinnistusraamatu väljavõtte), mis tõendab, et maa/hoone kuulub taotleja omandisse või on antud taotlejale õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
8. Projektijuhi CV (vabas vormis);
9. Taotlemise aastale eelneva majandusaasta aruanne või prognoositavad andmed jooksva majandusaasta bilansi kogumahu kohta, kui taotlejal ei ole saabunud kohustust esitada majandusaasta aruannet äriregistrile;
10. Hinnapakumus(t)ega koos esitada pakumuskutse(d).

NB! Taotlusedokumendid esitatakse e-PRIA keskkonnas.

8. Toetuse maksimaalne suurus ja määr

Toetussummad (EUR)

- Minimaalne toetussumma: 5000
- Maksimaalne toetussumma: 100 000

Toetuse määr: kuni 90% projekti abikõlblikest kuludest

Üks taotleja võib esitada ühes taotlusvoorus ühe taotluse.

9. Viide sihtvaldkonnale

Meede aitab kaasa Maaelu arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) sihtvaldkondade saavutamisse:

1A) innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades;

6B) maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

10. Strateegia meetme mõõdikud

Tulemusnäitajad (sihttase 2029):

- R.27 Tegevused, mis aitavad kaasa keskkonnasäästlikkusele ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärkide saavutamisele maapiirkondades – tegevuste arv 10 tk
- R.40 Toetatud arukate külade strateegiate arv – 10 tk
- R.41 Nende maapiirkondade elanike osakaal, kes saavad kasu paremast juurdepääsust teenustele ja taristule ühise põllumajanduspoliitika toetuse kaudu (kasusaajate arv) – 20%, st. ~9000 tegevuspiirkonna elanikku

Väljundnäitajad:

- Uute vaba aja veetmise võimaluste arv
- Täiendatud vaba aja veetmise võimaluste arv
- Keskkonnasäästlike lahenduste arv
- Turvalisust tõstvate projektide arv
- Looduskeskkonda parandavate projektide arv
- Looduskeskkonnale ligipääsu parandavate projektide arv

11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid

Taotluste hindamise aluseks on kriteeriumid, mis jagunevad kaheks plokiks:

1. Projektitaotluse **mõju ja asjakohasusega** seotud kriteeriumid (osakaal 70% mõlemast plokist):
 - 1.1. Projekti sidusus strateegia visiooni ja eesmärkidega (20%);
 - 1.2. Projekti panus meetme väljundnäitajate täitmisesse (10%);
 - 1.3. Projekti „roheline“ (keskkonna- ja kliimasõbralikud lahendused) (10%);
 - 1.4. Projekti uuenduslikkus (10%);
 - 1.5. Projekti koostöisus (10%);
 - 1.6. Projekti tulemuste kestlikkus (10%).

2. Projekti **kvaliteediga** seotud kriteeriumid (osakaal 30% mõlemast plokist):
 - 2.1. Realistlikkus (10%);
 - 2.2. Taotluse kvaliteet (10%);
 - 2.3. Taotleja võimekus ja taust, sh varasem kogemus, majanduslik võimekus, kompetentsus (10%).

Taotluste hindamine toimub skaalal 1-4, kus 4 tähistab väga head, 3 rahuldavat, 2 kesist ja 1 puudulikku.

Lisaks rakendatakse taotluste hindamisel lävendit – kui taotlus saab koondindeks 2,6 punkti või vähem, siis seda ei rahuldata.

Hindamiskriteeriume on täpsemalt kirjeldatud MTÜ Nelja Valla Kogu ühisstrateegias 2023-2027+ tabel nr 14 ja dokumendis „MTÜ Nelja Valla Kogu Leader Meetme raames antava projektitaotluste menetlemise ja hindamise kord“.